

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Комисија за хартије од вредности

Број:2/0-03-853/2-08

Београд, 22.12.2008.

Мишљење у вези примене института заједничког деловања

У захтеву, који је доставиљен Комисији за хартије од вредности дана 17.12.2008. године, затражено је мишљење Комисије у вези са применом института заједничког деловања из Закона о преузимању акционарских друштава.

У допису се наводи да физичка лица имају намеру да правним послом уреде односе у циљу стицања акција циљног друштва. Даље се износи да по спроведеној процедури прописаној Законом, наведена лица имају намеру да купе акције као овлашћени понуђач па се поставља питање њиховог раскњижавања на сваког уговарача из закљученог уговора о усклађеном деловању на плану стицања акција циљног друштва.

У том смислу се указује да у наведеној ситуацији има места примени аналогije као код куповине државног, односно друштвеног капитала тендером, односно методом јавне аукције по Закону о приватизацији, а где се као купац јавља конзорцијум.

Поводом наведеног захтева Комисија за хартије од вредности је на 517. седници од 25.12.2008. године донела следеће:

МИШЉЕЊЕ

Комисија за хартије од вредности указује да је Закон о преузимању акционарских друштава (у даљем тексту – Закон), објављен у „Службеном гласнику“ РС број: 46/2006. од 2. јуна 2006. године, да је ступио на снагу 10. јуна 2006. године. Наведени законом, којим су уређени услови и поступак за преузимање акционарских друштава, права и обавезе учесника у поступку преузимања је увео нови појам – заједничко деловање као и прописао начин заједничког деловања, сходно одредбама чл. 4. и 5. Закона.

Одредбама чл. 2. ст 1. тачка 4) Закона је дефинисан појам понуђача – то је физичко или правно лице, које под условима предвиђеним одредбама Закона, обавезно да објави понуду за преузимање (обавезна понуда) или намерава да изврши преузимање и у том циљу објави понуду за преузимање, иако то није обавезно да учини према одредбама Закона, (добровољна понуда). Из наведеног произилази да се као понуђач било обавезне било добровољне понуде може појавити само физичко или правно лице те у том делу не може бити аналогije са конзорцијумом из приватизације, јер конзорцијум није ни физичко ни правно лице.

Неспорно је да је одредбама чл. 4. Закона, прописано да физичка и правна лица делују заједнички ако су се уговором, писменим или усменим, односно изричито или прећутно споразумела да усклађено делују у циљу стицања акција циљног друштва или остваривања права гласа из акција циљног друштва и кад једно од њих, посредно или непосредно, контролише друго или друга правна лица. Такође је одредбама чл. 5. Закона прописано да је успостављање односа заједничког деловања споразумом из чл. 4. изједначено са стицањем акција с правом гласа. Истим чланом је предвиђено да се гласовима стицаоца додају гласови лица која с њим заједнички делују. Даље последице

заједничког деловања су прописане ставом 3. истог члана јер када настане обавеза објављивања понуде за преузимање у случају када једно од лица која заједнички делују стекне акције тако да тим стицањем настане обавеза објављивања понуде за преузимање, свако од тих лица обавезно је да објави понуду за преузимање под условима и на начин одређен овим законом, а сматра се да је обавеза објављивања понуде за преузимање испуњена ако понуду објави било које лице од лица која заједнички делују.

Из изложеног произилази да ако су се сва наведена лица уговором споразумела да усклађено делују у циљу стицања акција циљног друштва, односно гласачких права у циљном друштву, евидентно је да би у намераваном привредном подухвату заједнички деловала. То значи да би моментом успостављања заједничког деловања, уколико би у збиру поседовали преко 25% акција циљног друштва, наведена лица одмах била у обавези да упуте понуду за преузимање акција циљног друштва, у складу са Законом. Уколико заједно не поседују 25% акција циљног друштва могу а не морају да упуте добровољну понуду за преузимање акција тог друштва. Ако одлуче да упуте добровољну понуду за преузимање, учиниће то уз поштовање свих осталих одредаба Закона, о упућивању понуде за преузимање акција.

Што се тиче питања како ће поседоване акције а посебно оне које ће стећи у евентуалној понуди за преузимање прекњижити у Централном регистру, Комисија скреће пажњу да ће Централни регистар прекњижити акције које су биле предмет понуде, на лице на које гласи понуда за преузимање (на понуђача), коме је решењем и одобрена предметна понуда за преузимање акција циљног друштва.

При томе указујемо да је потребно имати у виду да су сви остали преноси власништва над акцијама одређени изричито одредбама чл. 191. а посебно чл. 62. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, по поступку и на начин прописан чл. 23. и 40. Правила пословања Централног регистра.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Милко Штимац